

BESTYRELSENS BERETNING
ved formand Troels Frandsen

GENERALFORSAMLING DEN 6. MARTS 2023
I
SAKSKØBING

1. Indledning	1
2. Frost og rådne roer – og hvad gør vi fremadrettet?	3
3. Fabriksudvalget v/ Michael Rasmussen	6
4. Økologi v/ Henrik Hansen	10
5. Færdselsgruppen og bremsetest/ bremsemærker	11
6. CIBE, den europæiske organisation af roedyrkere	11
7. WABCG, Verdensorganisationen af Roe- og Rørdyrkere	12
8. Sukkerroeafgiftsfonden	12
9. Plantefagligt Forum v/ Helge Danneskiold-Samsøe	13
10. NBR og Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning v/ Michael Hansen	16
11. Gasledning, pulp og biogas	19
12. Gaucho	22
13. CAP'en og sukkerroer	23
14. Aftale om kontrakt og roepris for 2023 og pristillæg for 2022	24
15. Kommende kontrakt og roepris for 2024	26
16. Foreningen	28
17. Afslutning	30

1. Indledning

Søndag den 29. januar blev kampagnens sidste roer snittet med et slutresultat på 12,8 tons sukker pr. ha. Det er et flot resultat meget tæt på vores 5 års gennemsnit, hvilket vi skal glæde os over. Resultatet dækker dog over meget store variationer i udbyttet. Nogle har været mere begunstige af tilpas regn gennem vækstsæsonen end andre, og så har vi haft en historisk stor omsåning med 10 % af vores roeareal. Optagerforholdene kampagnen igennem har til gengæld været gode.

Afslutningen på kampagnen blev temmelig udfordrende, da vejret i første del af december slog over i en vinterperiode med hård frost, mens vi sidst i december og i januar oplevede rekordhøje temperaturer for årstiden. Det gav problemer i januar med en dårlig roekvalitet og rådne roer – det vender jeg tilbage til om lidt.

Sæsonen i de økologiske roer er også gået udmærket. De er naturligt nok ramt lidt på udbyttet af den meget tidlige kampagnestart, hvor de økologiske roer tages op som de første til fabrikken i Nykøbing, men omvendt er der så ingen problemer med opbevaring og frost til slut i kampagnen. Fremtiden for de økologiske roer fra 2024 er fortsat uafklaret fra Nordzuckers side, men vi tager det som et positivt tegn, at Nordic Sugar har øget arealet med økologiske roer i Danmark her til 2023. Der er absolut brug for, at vi også har en dyrkning af økologiske roer og produktion af økologisk sukker i Danmark fremadrettet, så vi har et lokalproduceret økologisk produkt til hylterne – Henrik Hansen vil omtale de økologiske roer nærmere senere i beretningen.

Resultat af kampagnen 2022, Danmark

Areal	31.726 ha
Dyrkere	695 stk.
Areal pr. dyrker	45,6 ha
Leverede rene roer	2.269.299 tons
Leveret polysukker	403.633 tons
Sukkerindhold	17,8 %
Renhed	90,8 %

Ovenstående er eksklusive:

- økologiske sukkerroer og dyrkere fra Sverige
(svenske økologiske roer oparbejdet i Nykøbing)
- konventionelle sukkerroer fra Sverige 262.123 tons
(svenske konventionelle roer oparbejdet i Nakskov)

Rodudbytte pr. ha	72,2 tons
Polysukker pr. ha	12,8 tons

Rodudbytte og polysukker pr. ha opgjort alene på konventionelle roer i Danmark

Kilde: Nordic Sugar

Sidste år omtalte jeg den gode nyhed vedr. beslutningen om etablering af gasledning til Lolland-Falster, så sukkerfabrikkerne i 2024 kan omstilles til gas i stedet for olie. Gasledningen giver samtidig mulighed for etablering af to biogasanlæg på Lolland og Falster, så grøn biogas fremover kan blive en del af energiforsyningen til fabrikkerne og bidrage til at reducere CO₂-udledningen fra dem. Her spiller roepulpen en vigtig rolle i forsyningen til biogasanlæggene. En del af pulpen skal dog fortsat gå til kvægfoder, og det er vigtigt med en balance, så kvægbrugere fortsat får tilbuddet om at kunne købe pulp til foder, men det må i sagens natur naturligvis være til markedsprisen.

Pulp, biogas, klimakreditter m.v. står fortsat højt på vores mødedagsorden med Nordic Sugar, hvor vi endnu ikke er i mål, men tingene udvikler sig dog stille og roligt, og inden næste års generalforsamling er jeg sikker på, at vi er nået frem til en afklaring og en aftale.

Beslutningen om gasledningen har også skabt grundlag for, at Nordzucker koncernen nu har sat turbo på investeringerne på de to sukkerfabrikker i Nakskov og Nykøbing. Det er en glædelig udvikling, som understreger, at Nordzucker fortsat fuldt ud prioriterer produktion af sukker på vores to fabrikker – jeg vender også tilbage til disse områder senere i beretningen.

Det seneste år har i det store billede været præget af krigen i Ukraine, hvor Ruslands angreb den 24. februar 2022 først og fremmest har haft frygtelige konsekvenser for Ukraine og landets indbyggere, men krigen har også sat sine spor på mange andre områder, som vi kan se og mærke i vores dagligdag.

Krigen førte sidste sommer bl.a. til en stor usikkerhed omkring energiforsyningen og frygt for gasmangel i Europa. Der var risiko for, at Nordzuckers sukkerfabrik i Örtofta i Sverige ikke ville få tilstrækkelig forsyning med gas, så de kunne oparbejde hele den svenske roemængde. Fabrikken i Sverige kan ikke køre uden gas. Nordzucker besluttede derfor, at 300.000 tons roer fra Sverige skulle sendes med skib til Danmark og oparbejdes på fabrikken i Nakskov.

De 300.000 tons roer svarer til ca. 2 ugers kampagne her i Danmark, og for at give plads til de svenske roer begyndte vi derfor kampagnen 2 uger tidligere end planlagt, allerede den 13. september. Det er således vigtigt at slå fast, at roerne fra Sverige ikke har haft nogen indvirkning på, hvornår kampagnen sluttede i Danmark.

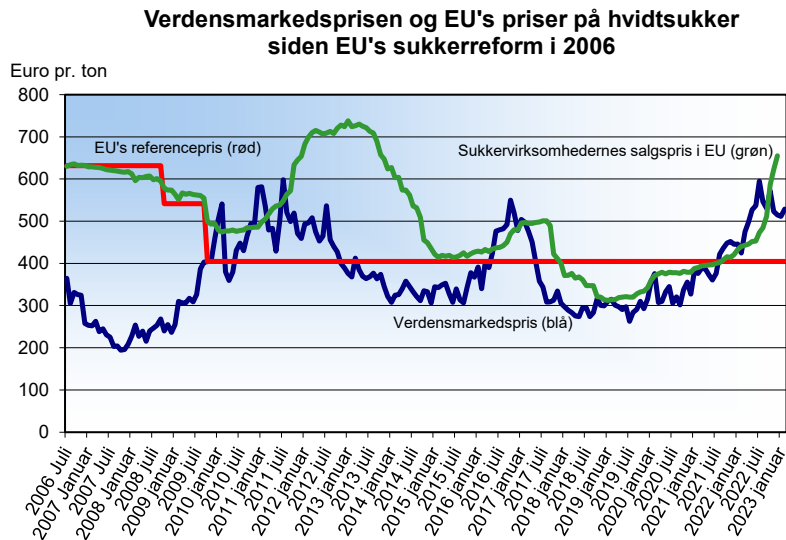
Den tidlige start har givet et lidt mindre udbytte, men her har vi heldigvis et fornuftigt tillæg for tidlig levering af roerne og nogenlunde dækning af den manglende tilvækst i roerne.

Oparbejdningen af de svenske roer og den tidligere kampagnestart kan ses som et beskedent bidrag fra vores side til krigen i Ukraine – til at afhjælpe konsekvenserne for vores svenske kollegaer. Noget vi naturligvis bakkede 100 % op om.

Krigen har også været med til at skubbe til en udvikling, som allerede var undervejs før krigen, med inflation og stigende priser. Det har også ramt os med stigende priser på gødning, brændstof, maskiner m.v. Samtidig oplevede vi sidste år en markant stigning i prisen på de alternative afgrøder til roerne – bl.a. korn og raps. Begge dele har gjort det absolut nødvendigt med en markant stigning i roepriisen. Det lykkedes os også sidste år at få forhandlet en rekordhøj prisstigning på plads til 2023 på samlet ca. 6.900 kr pr. ha, hvoraf noget af stigningen bagudrettet blev lagt på kontrakten for 2022.

I den ekstraordinære situation var det særdeles vigtig for Danske Sukkerroedyrkere at sikre, at roerne kunne følge med de konkurrerende afgrøder, som steg ganske meget. Jeg kommer tilbage til dette område senere i beretningen.

Heldigvis er sukkerprisen i EU og på verdensmarkedet også fuldt med op. Efter at den for få år siden lå på et absolut bundniveau, er den de seneste år nu kommet tilbage på et mere normalt leje, og de seneste måneder har prisen taget en ekstra stigning. Det har også bidraget til at vende bundlinjeresultatet i Nordic Sugars regnskab til et solidt plus efter nogle dårlige år. Det giver et godt udgangspunkt for de kommende forhandlinger om prisen for 2024. Roerne har i flere år haltet i konkurrencen med alternativerne, og det er nødvendigt med en forbedring, så vi kan sikre et tilstrækkeligt roeareal til at fylde de to fabrikker. Det giver særdeles god mening – særlig i den nuværende situation, hvor sukkeret kan sælges til en fornuftig pris både i EU og på verdensmarkedet.

2. Frost og rådne roer – og hvad gør vi fremadrettet?

Den sidste del af kampagnen 2022 blev noget udfordrende. Lidt inde i december skiftede vejret til en vinterperiode med hård frost. Vinteren overraskede ikke bare i Danmark men i store dele af Europa, og frosten slap først sit tag kort før jul. Det gav problemer flere steder.

Det var tydeligt, at der var stor forskel på kvaliteten af roerne, afhængig af hvornår de var taget op.

- Roerne, der blev taget op og dækket i slutningen af november/primo december under gode forhold, bevarede en god kvalitet – det gælder også dem, der først blev leveret i de sidste dage af kampagnen. Det var begrænset, hvor meget der skulle skrubes af de kuler.
- Nogle marker blev først taget op i begyndelsen af frostperioden, hvor roerne allerede havde fået noget frost og med nedsat kvalitet. Disse roer holdt sig tydeligvis dårligere i kulerne og var også medvirkende til at give problemer på fabrikkerne.
- Endelig var der også nogle – heldigvis ret få dyrkere – som ikke havde fået udført et rettidigt job og først fik taget roerne op i begyndelsen af det nye år, efter at frosten havde sluppet sit tag. De fleste af de roer var ikke egnede til produktion af sukker og er endt til biogas. Fabrikkerne prøvede så vidt muligt at få sukker ud af de roer, men det gav store problemer med nedsat fart og stop på fabrikkerne, og en stor del af de roer blev til slut helt kasseret.

Det hele blev forstærket af de høje varmegrader på op til 12 grader omkring nytår, som udfordrede kvaliteten på de tilbageværende roer. Fabrikkerne gik ned i tempo og balancerede på en knivsæg, om de kunne køre eller ej.

Uanset hvad er det vores, dyrkernes, ansvar at levere roer af en god kvalitet, men vi har også nogle rettigheder, som vi selvfølgelig står fast på. Meget af det står allerede i vores nuværende aftalesæt, men noget skal vi til den kommende kampagne have gjort ekstra tydeligt. Det gælder krav, rettigheder og retningslinjer i forhold til optagning, dækning og leveringsplaner, hvor der nogle steder også kan blive behov for en opstramning. Det gælder også dyrkernes rettigheder i forhold til fordelingen af vores leverancer i løbet af kampagnen samt kommunikation med vognmændene.

Vi skal have håndhævet, at alle dyrkere skal kontaktes af deres vognmand forud for kampagnen. Nogle synes måske, at det er spild af tid, da det er "same procedure as last year" – samme procedure som sidste år – men vi ser hvert år problemer som følge af, at der ikke har været en god dialog mellem vognmanden og dyrkeren. En god dialog kan forebygge mange problemer på forhånd og få tingene til at glide lettere.

For at få en ordentlig start på kampagnen skal leveringsplanerne ud tidligere. Det hjælper ikke, at vi får dem i sidste øjeblik, når der bl.a. er sprøjtefrist på 4-5 uger på svampesprøjtning. Dyrkere, der skal levere tidligt, skal have leveringsplanerne ud 30 dage før kampagnen. Det vil dels betyde, at dyrkerne kan lave en rettidig planlægning af de første leveringer, men det betyder omvendt også, at Nordic Sugar har større sikkerhed for at få alle leverancer i starten af kampagnen – uden at mangle roer pga. en sprøjtefrist. Overholder vi som dyrkere ikke leveringsplanen, har Nordic Sugar ret til at flytte leveringen hen som den sidste i kampagnen – en ret de allerede har i dag.

Vi har i dag ret til at få delt vores roeleverancer op i forhold til vores roeareal for hver 12,5 ha, og tilsvarende skal alle dyrkere over årene have deres leveringer rykket rundt og fordelt ud på 5 leveringsperioder. Vi ser desværre fortsat eksempler på vognmænd, der flere år i træk har sat de samme dyrkere til at slutte af med deres leveringer til sidst i kampagnen, samt dyrkere der ikke får rokeret deres leveringstidspunkt rundt fra år til år som aftalt. For de dyrkere, der gentagende gange får lagt deres leveringer midt i kampagnen, er det selvfølgelig en fordel, men omvendt giver det så en ulempe for de dyrkere, der gentagende gange bliver sat til at levere sidst i kampagnen. Det kom tydeligt til udtryk et år som i år, at det er vigtigt, at alle behandles ens, så sol og vind deles lige over årene. Vi har tidligere år påtalt det, men der er fortsat behov for en opstramning hos nogle vognmænd, mens vi også skal understrege, at andre vognmænd gør et fint arbejde på det.

Roerne skal være taget op senest den 10. december og roer til levering efter den 10. december skal komme fra dækkede kuler. Levering fra dækkede kuler efter den 10. december er allerede et krav i dag.

Og grundlæggende er det – som tidligere nævnt – altid dyrkerens ansvar at levere roer af en god kvalitet.

Skal der i fremtiden undtagelsesvis dispenseres fra den 10. december pga. vejrlig, kan det kun ske efter aftale mellem Danske Sukkerroedyrkere og Nordic Sugar – ikke af Nordic Sugar alene.

Vi skal have sat større fokus på disse krav, og at man bærer den fulde risiko selv, hvis man ikke har fået taget sine roer op senest den 10. december. Overholder man ikke kravene og står med roer af en dårlig kvalitet, der kan risikere at påvirke fabriksdriften, så har Nordic Sugar ret til at skubbe disse roer til levering som de sidste i kampagnen og om nødvendigt kassere dem. Ellers risikere de dårlige roer at påvirke fabrikkernes drift, hvilket også rammer de dyrkere, der har overholdt kravene.

Selvom man har levet op til de grundlæggende krav og udvist god driftsledelse, kan man naturligvis godt blive ramt. Det så vi i år, hvor der også blevet skrabet roer af korrekt optagede og dækkede kuler, og nogle ganske få af disse kuler endte også med at blive kasseret. For at kompensere sådanne tilfælde indgik vi allerede i juni

sidste år en aftale om en kollektiv forsikringsordning med virkning fra 2023-kampagnen, som dækker det meste af tabene for roer, der må kasseres. Aftalen indebærer, at der opkræves 1 kr på alle leverede roer til ordningen, og bruges pengene ikke på forsikringsordningen, tilbagebetales de efter kampagnen. I aftalen fra sidste år står der, at den først dækker roer, der leveres fra den 20. januar og frem. Vi kan godt se nu, at vi skal have rykket denne startdato frem, så den dækker fra et tidligere tidspunkt – det er vi i dialog med Nordic Sugar om. Forsikringsordningen vil således kunne hjælpe os i lignende situation fremover.

Vi har ikke haft en forsikringsordning i år, og Nordic Sugar besluttede at udbetale en vis kompensation til de ramte dyrkere. Nordic Sugar betaler, men vi har her fra Danske Sukkerroedyrkere været med inde over i processen. Her har det været vigtigt for os – og for Nordic Sugar, at kompensationen er gradueret efter, om man har gjort et godt og korrekt job som driftsleder og blot har været ramt af de ekstreme udsving i vejret – i så fald får man kompenseret langt hovedparten af tabet, svarende til den kommende forsikringsordning. Har man derimod ikke udført et rettidigt job, er kompensationen i den absolut lave ende, og kompensationen skal ses som et plaster på såret til loyale roedyrkere, der er kommet uheldigt afsted i år. Vi mener, at vi sammen med Nordic Sugar har fundet frem til en acceptabel balance.

Vi har i de seneste år haft en aftale om kompensation ved for sen afhentning af roerne – dvs. mere end 3 dage efter den fastsatte dag i leveringsplanen. Den blev aktuel for en del dyrkere, da fabrikken i Nykøbing havde nedbrud i oktober i flere dage pga. problemer med en generator + senere udfald pga. strømudfald. De ramte dyrkere meldte herefter ind til Nordic Sugar, hvis de mente, at de var berettiget til kompensation. Desværre er der herefter gået alt for lang tid, inden sagerne er blevet færdigbehandlet. I første omgang skyldtes det, at vi gav retningslinjerne for kompensationen et serviceeftersyn, idet beløbene i kompensationen var for små. Det trak ud med at få det på plads, men umiddelbart før jul blev vi enige med Nordic Sugar om de nye satser. Det er ikke nogen guldgrube, men det kompensere for de tab og gener, man har haft ved for sen afhentning af roerne. Her efter nytår har det så også trukket ud med at få sendt beregningerne ud til de ramte dyrkere, hvilket nok skyldes, at Nordic Sugar har brugt alle kræfter på at håndtere de rådne roer i sidste del af kampagnen.

Vi har dog gjort det klart for Nordic Sugar, at vi fremadrettet skal have en fast procedure for håndtering af sager om erstatning, så de pågældende dyrkere kan få en hurtig afklaring og udbetaling af kompensationen. Det er ikke farbart, at sager trækker ud i flere måneder.

Vi har også en aftale om frister i forhold til dækning af kulerne. Kuledækningen forløber langt hen ad vejen fint, men der har også været nogle få tilfælde, hvor kulerne ikke er blevet dækket som foreskrevet. Her har vi også gjort det klart, at der er behov for en opstramning og en hurtigere opfølgning.

Vi håber således, at det i næste kampagne kommer til at køre lidt mere stringent på de nævnte områder, så vi minimerer risici og undgår for mange frustrerede dyrkere. Og går der noget galt – og det kan selvfølgelig altid ske – så skal vi have en hurtigere opfølgning og afslutning på sagerne.

3. Fabriksudvalget v/ Michael Rasmussen

Fabriksudvalget består af Henrik Hansen, John Reese Jensen og Michael G. Rasmussen, som er ordfører og tilsynsførende i prøvevasken.

Vækstsæsonen 2022

- Godt og fint såbed i slut marts/starten april
- Koldt efter såning, langsom fremspiring
- Omsåning af 10 % af arealet
- Sprøjtningerne forløb fornuftigt
- Gode vækstbetingelser resten af sæsonen
- Haglskadede marker
- Gode optagerforhold
- Frost inden jul og efterfølgende varmt

Kampagnen 2022

Nakskov

- Kampagne (indvejning): 12. september 2022 - 28. januar 2023
- Oparbejdede roer: 1.375.774 tons rene roer
incl. 262.123 tons svenske roer
- I alt 140 døgn = 10.500 tons snitter pr. dag

Nykøbing

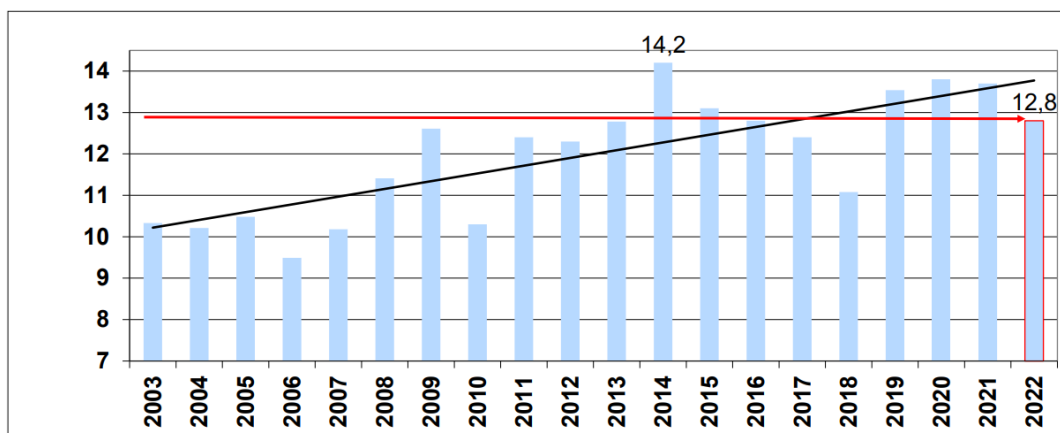
- Kampagne (indvejning): 14. september 2022 – 26. januar 2023
- Oparbejdede roer: 1.160.602 tons rene roer, inkl. øko roer
- I alt 136 døgn = 8.900 tons snitter pr. dag

Samlet oparbejdning : $2.236.376 : 138 \text{ døgn (gens)} = 18.380 : 2 = 9.190 \text{ tons rene roer i gns. pr. fabrik.}$

Agricenteret laver leveringsplanen ud fra ca. 12.300 tons snitter pr. dag.

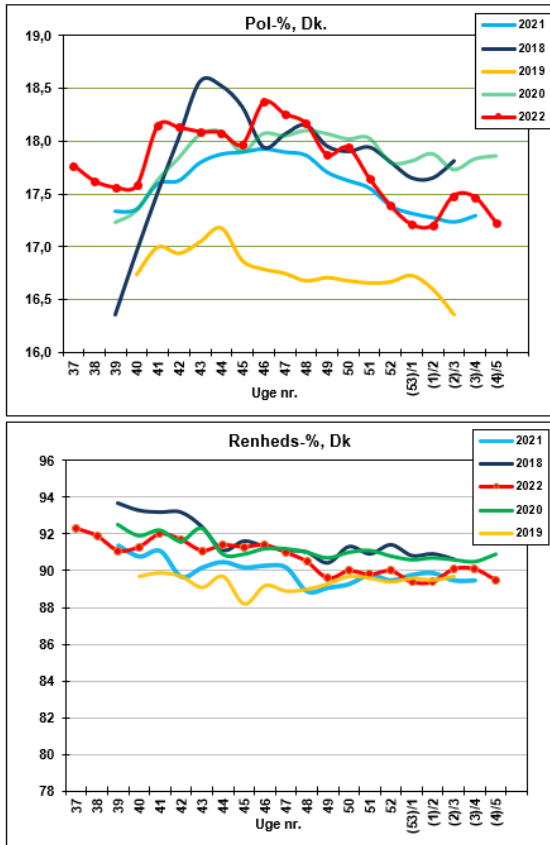
Hvis fabrikkerne kører optimalt, oparbejder de ca. 13.000 tons snitter pr. dag.

Sukkerudbytte ton pr. ha sidste 20 år

Figur fra Nordic Sugar

Resultat af kampagnen 2022

Ugens gennemsnit:

Figur fra Nordic Sugar

Udbytter i 2022

	Renhed %	Pol %	Rod t/ha	Polsukker t/ha
Lolland	91,0 (90,2)	18,0 (17,6)	73,8 (79,6)	13,3 (14,0)
Falster & Møn	90,6 (89,7)	17,9 (17,7)	73,0 (76,1)	13,1 (13,5)
Sjælland	90,2 (89,5)	17,3 (17,7)	68,4 (74,9)	11,8 (13,3)
Fyn og Langeland	90,9 (90,1)	17,5 (17,2)	73,0 (79,4)	12,7 (13,7)
I alt DK (Gns.)	90,7 (89,9)	17,8 (17,6)	72,2 (77,6)	12,8 (13,7)

(Tallene i parentes er fra kampagnen 2021).

Figur fra Nordic Sugar

Betalinger/tillæg

Betalingen for roerne afhænger af den valgte kontrakttype og ud fra en basispris for roer med 16 % sukker. Hertil blev der i 2022 aftalt et pristillæg til alle 2022-roer afhængig af den enkelte dyrkers kontrahering til 2023 – det samlede beløb hertil blev i alt 52,6 mio. kr.

Herudover er der en række tillæg m.v. for 2022:

- Sukkertillæg, hvor vi i 2022 endte på gns. 17,82 % sukkerindhold
- Tillæg for tidlig levering 8,5 mio. kr
- Tillæg for sen levering 9,6 mio. kr
- Tillæg/fradrag for renhed, netto 31,2 mio. kr
- Dyrkernes betaling for kørsel af urenheder, som er individuelt i forhold til afstand til sukkerfabrikken
- Dyrkernes betaling for kørsel af rene roer ved en afstand over 80 km til fabrik
- Pulp, alle kontrakttyper: betaling for pulp 22,50 kr pr ton rene roer, i alt 50,7 mio. kr
- I kontrakter med variabel pris indgår et resultatillæg, som et variabelt element afhængig af Nordic Sugars regnskabsresultat.
- Logistikpræmie med en afstandsgraderet sats op til 80 km fra fabrikken

I regnearket på foreningens hjemmeside danskessukkerroedyrkere.dk kan man hver især indtaste sine egne tal på kontrakt, udbytte, leveringstidspunkt, afstand til fabrik mv., hvorved man får en beregning på indtjeningen pr. ha, samt en oversigt over, hvornår pengene kommer til udbetaling.

Transport

Gennemsnitsafstanden for alle dyrkere er 38,1 km til fabrikken. Nakskov 28 km og Nykøbing 48 km.

Hybrider og selvkørere i 2022

- I Nakskov var der 29 hybrider og 15 selvkørere
- I Nykøbing var der 8 hybrider og 9 selvkørere
- Kun 5,5 % med traktor og vogn

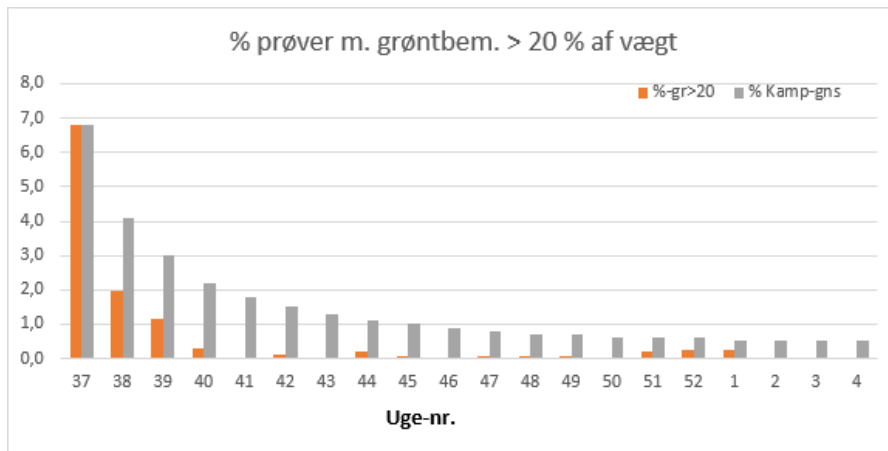
Prøvevask

I 2020 blev der indført en fast topskive på 3 %.

Aftoppes roerne ikke korrekt, kan man få et fradrag.

Man får et fradrag på 3 % yderligere i den beregnede renhed, hvis der er mere end 20 % af prøvevægten, som har mere end 2 bladstængel over 1 cm. Nordic Sugar har oplyst, der ikke er krav om, at der skal have været kniv på roen, men roerne skal selvfølgelig så være korrekt aftoppet med slagler.

Topskivefradrag

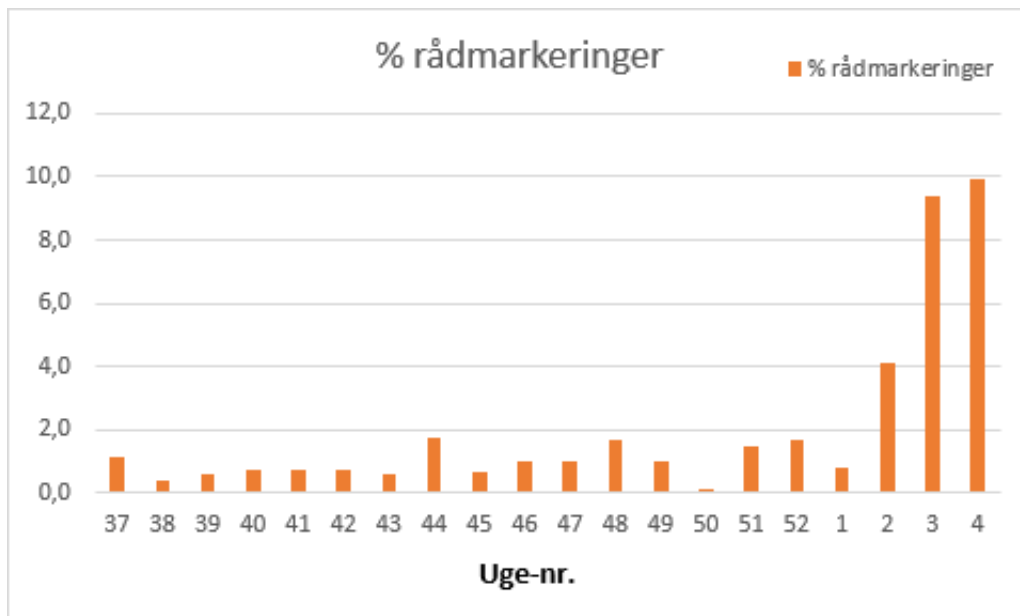

Figur fra Nordic Sugar

Fabriksudvalgets andre opgaver

- Møde med Lolland og Guldborgsund kommune
- Møde på Nakskov og Nykøbing sukkerfabrik i løbet af kampagnen.
- Dyrkerhenvendelser
- Opfølgning på kompensationsager
- God dialog med agricenteret omkring hvad der sker på fabrikkerne
- Frosne/rådne roer

Frosne/rådne roer

Figur fra Nordic Sugar

4. Økologi

v/ Henrik Hansen

Nordic Sugar genstartede med de økologiske roer i 2017, efter en pause siden den første periode med økologiske roer fra 1999-2005.

Vi har pt. ikke nogen økologisk dyrker valgt ind i bestyrelsen, men vi har etableret en tæt kontakt til de økologiske dyrkere. Morten Helsted er bindeled for økologiske roedyrkere, og her fra foreningen er det undertegnede, som er kontaktperson og har særligt ansvar for de økologiske roer – vi har løbende en god dialog som giver mig et godt grundlag for at varetage de økologiske dyrkeres interesser.

Danske
Sukkerroedyrkere

Økologiske roer

- Genopstart med økologiske roer i 2017
- Arealet i 2022: 594,5 ha
(Kilde: Landbrugsstyrelsen)

Duesminde økologiske roer

Hertil areal med økologiske roer fra Sverige, som oparbejdes i Nykøbing

- Udbyttet i de økologiske roer har i 2022 været tilfredsstillende på et gns. niveau med en god sukkerprocent og høj renhed
- Ingen nyttegning af økologiske kontrakter til 2023
 - kun fortsættelse af eksisterende flerårige kontrakter
 - nogle få dyrkere/arealer ophørt med udløb af kontrakt efter 2022
- I slutningen af 2022 tilbød Nordic Sugar ekstra areal til 2023-dyrkere
 - nettoresultat for 2023, arealet med økologiske roer øges med ca. 100 ha
- Fortsat uafklaret hvad Nordzucker vil med økologiske roer i 2024
- Dyrkermøde med økologiske dyrkere den 10. marts 2023

Danske
Sukkerroedyrkere

Afsætning af dansk økologisk sukker

- Vi mangler fortsat at se det danske økologiske sukker på hylderne i butikkerne
- Muligvis i detailhandlen i 2023
- Nyt tiltag 2022: 100 % dansk økologisk sukker

Den gamle pose med både dansk og svensk flag

Duesminde økologiske roer

5. Færdselsgruppen og bremsetest/ bremsemærker

Danske
Sukkerroedyrkere

Færdselsgruppen og bremsemærker

- Danske Sukkerroedyrkere deltager i Færdselsgruppen i Landbrug & Fødevarer
 - Knud-Erik Clausen, medlem af "teknikkergruppen"
 - Troels Frandsen medlem af "direktørgruppen"

- Bremsetest og mærker
 - 40 stk. påsat i 2022
 - fortsætter i 2023

6. CIBE, den europæiske organisation af roedyrkere

Danske
Sukkerroedyrkere

CIBE

– den europæiske organisation af roedyrkere

- Medlemmer er roedyrkere i EU + UK, Schweiz og Tyrkiet
- Kontor i Bruxelles med 3 ansatte
- Kontingent for Danmark, ca. 160.000 kr
- Fælles indsats giver indflydelse og viden
 - lobbyarbejde overfor EU-institutioner
 - kontakter og udveksling af viden med roedyrkere i de andre lande
- Aktuelle emner, f.eks.
 - pesticider, hvor der arbejdes hårdt på nye/regodkendelser herunder på Betanal og Safari
 - klima og CO₂

CIBE-kongres i Polen 2022

7. WABCG, Verdensorganisationen af Roe- og Rørdyrkere

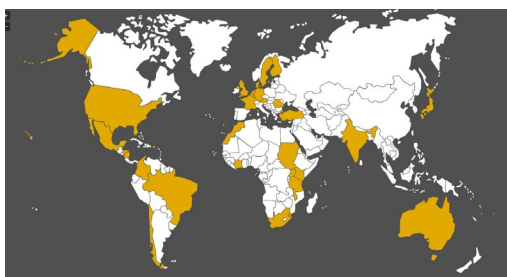

Danske
Sukkerroedyrkere

WABCG

Verdensorganisationen af Roe- og Rørdyrkere

- 36 medlemmer fra 34 lande
- Kontor i Paris med 1 deltidsansat (ansat hos de franske roedyrkere)
- Udveksling af viden og information
- Skabe forståelse for forhold i andre lande
- Danmark, årligt kontingent 12.000 kr 2021, 2022 og 2023 nedsat pga. Covid 19 til 8.000 kr

8. Sukkerroefgiftsfonden

Danske
Sukkerroedyrkere

Sukkerroefgiftsfonden

- Bestyrelse
 - Jørn Dalby, sukkerroedyrker (formand)
 - Per Kudsk, Aarhus Universitet (næstformand)
 - Troels Frandsen, Danske Sukkerroedyrkere
 - Anita Halbye, Danske Sukkerroedyrkere
 - Bodil Jørgensen, Københavns Universitet
 - John Nielsen, Landbrug & Fødevarer

- Uddeler i 2023

- NBR	1.455.000 kr
- Aarhus Universitet	<u>282.000 kr</u>
	1.737.000 kr

Foto: NBR

- Indtægter 2023

- Promilleafgiftsfonden, tilbageførte pesticidafgifter	415.000 kr
- Produktionsafgifter, 60 øre pr. ton roer	1.350.000 kr
- Halvering i tilskud fra Promilleafgiftsfonden i 2023 pga. landbrugsaftalen, hvor pengene i stedet lægges ind i Fonden for Plantebaserede Fødevarer

9. Plantefagligt Forum v/ Helge Danneskiold-Samsøe

Danske
Sukkerroedyrkere

Plantefagligt Forum

Der er 25 deltagere, hvoraf DKS har 1.

Deltageren er generelt bestyrelsesmedlem i Landbo- eller dyrkerforening heraf fra vores dyrkerområde:

Troels Prior Larsen fra Frø, John Nielsen fra VKST, Torben Hansen fra VKST, Claus Neergaard fra Landøkonomisk Selskab og Christian Høegh Andersen fra DLF Seed

4 - 6 møder om året på SEGES.

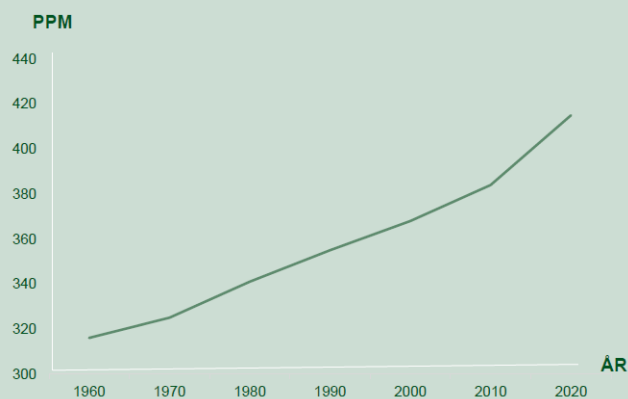
Bliver bl.a. informeret om klima, CAP-reformen, efterafgrøder og prioriterer promilleafgift projekter

Danske
Sukkerroedyrkere

Plantefagligt Forum

Atmosfærisk CO₂-koncentration

Danske
Sukkerroedyrkere

Plantefagligt Forum

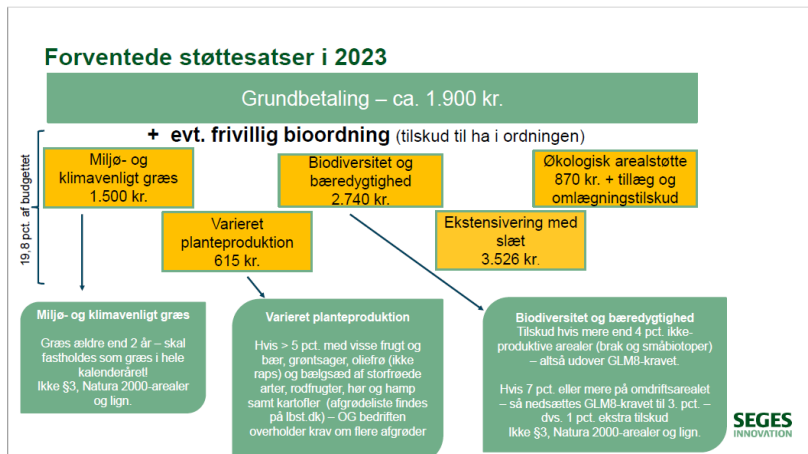
	1.100 kr./ton CO ₂ e, som foreslået af vismændene	Driftsresultat før øjerafløsning gennemsnit 2016-2020	Driftsresultat før øjerafløsning med afgift	Konsekvenser ved afgift på 1.100 kr./ton CO ₂ e
----- mia. kr. -----				
Hele landbruget	-12,4	7,7	-4,7	
--- Gennemsnitlig heltidsbedrift, mio. kr. ---				
Svineproduktion	-1,2	1,8	0,6	
Malkekvæg	-2,4	0,8	-1,6	
Planteproduktion	-0,6	0,5	-0,1	

Kilde: Landbrug & Fødevarer på baggrund af DCA afregning til EU og Statistikbanken, JORD1 og JORD2
Anm.: LULLUCF (i alt 5,5 mia. kr.) og afgift på fossilt (750 kr.) (i alt 0,6 mia. kr.) ikke medregnet

Danske
Sukkerroedyrkere

Plantefagligt Forum

Danske
Sukkerroedyrkere

Plantefagligt Forum

Visionen med pilotprojektet

- Efterafgrødereglene fjernes
- Der skal opnås en minimum satellitmålt biomasse i efteråret - biomassekrav (NDVI) – på bedriften
- Alle marker på bedriften indgår
- Biomassen kan bestå af hvad som helst, herunder spildkorn, tidlig sået vintersæd, efterafgrøder, raps mv.
- Ingen indberetninger
- De samme krav til udvaskningsreduktionen skal opnås, som i dag

Danske
Sukkerroedyrkere

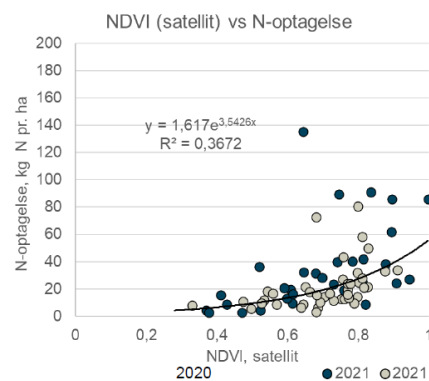
Plantefagligt Forum

Sammenhængen mellem N-optagelse og NDVI målt med satellit

Forudsætning:

En høj biomasse/N-optagelse i efteråret reducerer risikoen for udvaskning

Biomasse/optagelsen kan måles fra satellit

Danske
Sukkerroedyrkere

Plantefagligt Forum

Hvordan kan ordningen virke i praksis – differentiering?

- Enkelte landbrug pålægges et minimums NDVI-krav, målt som et gennemsnit over efterafgrødegrundarealet.
- Kravet kan differentieres mellem bedriftstype, geografisk placering mv.
- Der fastsættes en basisværdi, så der opnås minimum samme biomasse i efteråret som vi har i dag – på baggrund af fem års data
- SEGES har lavet en analyse af landsdækkende NDVI i 2020

Danske
Sukkerroedyrkere

Plantefagligt Forum

Eksisterende ordning

Fordele

- Kendt model
- Landmanden kender stort set resultatet
- Kun begrænset kontrol

Ulemper

- Svært at forstå regler
- Mange indberetninger
- Datotyraniet
- Manglende flexibilitet

Biomasseordning

Fordele

- Ingen indberetninger
- Fremmer godt landmandsskab
- Bedre relateret til udvaskning
- Mere fleksibel

Ulemper

- 100 procent kontrol
- Mere usikkerhed om resultatet nås
- Hvordan regnes gns. over flere år
- Hvordan håndteres efterårsgødsking

10. NBR og Fondet for Forsøg med Sukkerroedyrkning v/ Michael Hansen

2022 i NBR

2022 har også været et udfordrende på Sofiehøj, hvor især fremspiringsproblemer og omsåninger har sat alting på spidsen. Men med en stor indsats og et imponerende engagement er det igen lykkedes at frembringe vigtige forsøgsresultater, hvilket også

fremgår af den netop udkomne Faglige Beretning 2022.
Den indsats vil jeg gerne have lov at takke medarbejderne i både FFS og NBR for.

I bestyrelsesregi er der i år indgået en ny 5 årig aftale for perioden 2023 til 2027 mellem NBR og NBR's ejere, dvs. danske og svenske sukkerroedyrkere og Nordic Sugar i Danmark og Sverige. Aftalen definerer de overordnede områder NBR skal fokusere på og det økonomiske bidrag fra ejerne. Siden 2008, hvor NBR blev dannet, har der været 3 planperioder, hvor den sidste udløb i 2022. Strategiplanen, der definerer hvad NBR skal fokusere på i perioden 2023 til 2027, blev i princippet vedtaget allerede sidste år i december.

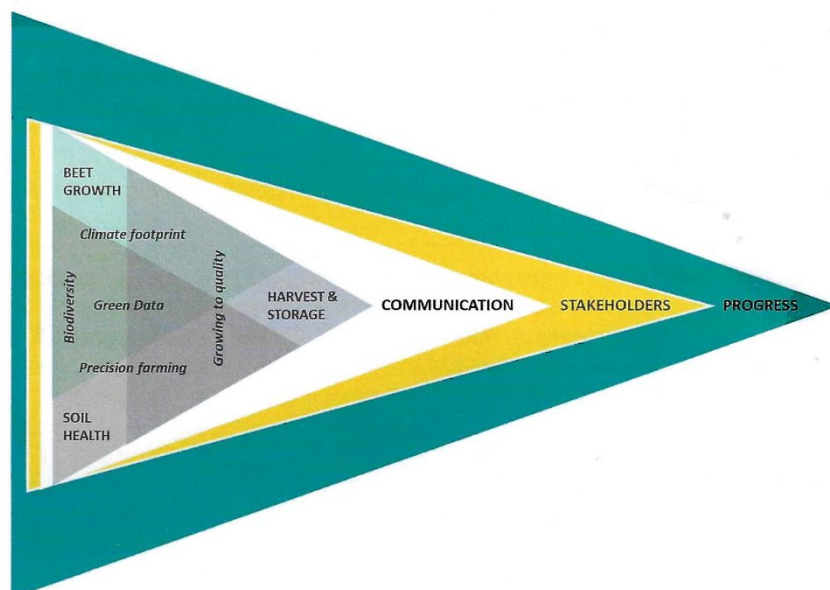
I 2022 har vi derfor fået fastlagt bidraget fra ejerne til NBR. Bidraget kommer med lige dele fra Nordic Sugar og dyrkerne og er fordelt mellem Danmark og Sverige i forhold til produktionens størrelse. I den sidste periode var det samlede bidrag 9,4 mio. kr, og beløbet blev ikke justeret for prisudvikling i perioden. For at sikre aktiviteterne i NBR er bidraget øget med lidt mere end stigningen i forbrugerprisindekset i perioden 2018 til 2021, svarende til 16 %. Det er desuden aftalt at bidragene årligt justeres med stigningen i forbrugerprisindekset. Hermed bliver det samlede bidrag til NBR i 2023 10,9 mio. kr. Bidraget udgør knap halvdelen af omsætningen i NBR. Danske sukkerroedyrkeres andel af bidraget udgør 3,1 mio. kr og er steget fra 2,7 mio. kr pr år.

Med godt 30.000 ha sukkerroer svarer det til ca. 100 kr pr ha, dog bidrager tilskud fra Sukkerroeafgiftsfonden med ca. halvdelen, så netto opkræves typisk 50 kr pr ha sukkerroer til NBR fra roedyrkerne. Det er under en kvart procent af omsætningen på en hektar sukkerroer.

Det synes vi i bestyrelsen for DKS er rimeligt og hører også, at der fra Nordic Sugars side er stor opbakning til at opretholde aktiviteterne i NBR.

For der er nemlig nok at tage fat på, som det fremgår af denne figur, der illustrerer fokusområder for NBR's aktiviteter i perioden 2023 til 2027.

PROJECT THEMES

Strategy of NBR for advancing the sugar beet cultivation in the period 2023-2027.

Hovedfokus er stadig tilvækst i roerne, at opretholde en frugtbar jord og optimere høst og lagring. Men på vej derhen er der nogle vigtige underpunkter.

Der skal fokuseres på biodiversitet, for derigennem at afværge problemer med skadedyr, da vi ikke umiddelbart får hjælp af nye planteværnsmidler.

Fokus på præcisionsdyrkning skal klarlægge, hvor der kan ligge gevinster ved at optimere indsatsen forhold variationen i marken, og få den viden anvendt i praksis.

NBR skal undersøge roernes og roesædskiftets klimaaftryk. Er roerne i virkeligheden en klimavenlig afgrøde, og er der nogen steder, man kan sætte ind for at forbedre det? Der er allerede gang i forsøg med at måle lattergasemissionen hen over året. Emission af lattergas fra omsætning af roetop og efterafgrøder spiller en rolle, men det gør bl.a. gødskningspraksis, jord behandling og jordtype også.

Green data handler om at indsamle vejrdata og koble dem sammen med forekomst af eksempelvis sygdomme og skadedyr, med henblik på at forbedre prognose og varslingsmodeller.

Det sidste punkt Growing to Quality handler om at forbedre roens robusthed til at tåle håndtering ved optagning, lagring og oparbejdning på fabrikken. Man ved, at der er forskel på sorterne, men også dyrknings- og vejrforhold kan spille ind. Formålet er at se, om nogle af disse parametre kan give en mere sikker lagring og forbedre oparbejdningen på fabrikken. Det er klart efter den seneste vanskelige kampagneafslutning, at mere viden og forbedring på dette område er ønskelig.

Udover de her nævnte punkter vil der stadig være fokus på områder som ukrudtsbekæmpelse og sygdomme, hvor vi risikerer at miste vigtige planteværnsmidler.

Der er således stadig store udfordringer i roedyrkingen og behov for tilpasninger til fremtiden. Derfor er der også i roedyrkernes bestyrelse og hos Nordic Sugar stor opbakning til at opretholde aktivitetsniveauet i NBR.

2022 i FFS

Der er også sket en del organisatoriske ændringer på Sofiehøj, idet varetagelsen af de praktiske forsøg fra nytår er overgået til fra FFS til VKST. Det betyder, at medarbejdere, opgaver og materiel er virksomhedsoverdraget til VKST. Dermed bliver VKST forsøgsoperatør for NBR i Danmark, ligesom Husholdningsselskabet er operatør for NBR i Sverige.

Forhistorien er, at i forbindelse med dannelsen af NBR i 2008 overgik projektledere fra det oprindelige SBU i Sverige til NBR, mens forsøgsmedarbejdere blev overført til husholdningsselskabet.

I Danmark blev det oprindelige FFS delt, så projektledere blev ansat i NBR og forsøgsmedarbejdere fortsatte i FFS og udførte forsøg for NBR. På det tidspunkt var FFS også ejer af Sofiehøj, og samarbejdet med Nordic Seed og VKST var endnu ikke etableret. Efterfølgende er Sofiehøj solgt til Abed Fonden og Nordic Seed, og VKST har etableret sig på Sofiehøj.

I praksis betød det, at Nordic Sugar og Danske Sukkerroedyrkere var medejer NBR, men samtidig også ejer af FFS og derfor forsøgsoperatør for NBR i Danmark. Det har givet lidt organisatorisk støj, efterhånden som medlemmerne i bestyrelsen i FFS og NBR er skiftet ud, og ledelsen i NBR er ændret. Det er ikke en kritik af nogen, måske højest af os selv i bestyrelserne, fordi vi ikke har fået diskuteret det her noget før.

Da vi så i efteråret 2021 skulle ansætte en ny forsøgsleder i FFS og samtidig kunne se, at to medarbejdere i FFS ville gå på pension indenfor et par år, var det oplagt at se på, om den nuværende konstruktion var holdbar.

Vi indledte derfor samtaler med VKST om en sammenlægning, idet de også har en

forsøgsafdeling på Sofiehøj med 5-7 medarbejdere. Samtalerne er mundet ud i en aftale om at virksomhedsoverføre personale og materiale til VKST pr 1/1 2023. Samtidig er der indgået en samarbejdsaftale mellem NBR og VKST om udførelse af roeforsøg. I praksis fortsætter FFS som en roeforsøgsafdeling i VKST under ledelse af Jim Christiansen, hvor de skal finde sig til rette i det nye setup. Til alt held har alle medarbejdere i FFS fundet en plads i det nye setup, hvilket vi i FFS og NBR er meget glade for, fordi nøglen til at få lavet et godt forsøgsarbejde ligger i høj grad hos engagerede og erfarne medarbejdere. Og det har vi høj grad haft i FFS. Så mange tak til FFS'erne for det, og vi håber på en styrket forsøgsafdeling i VKST på Sofiehøj i fremtiden.

Hidtil har Nordic Seed og FFS været lejere på Sofiehøj, hvor VKST har været tilknyttet Nordic Seed, og NBR har lejet sig ind hos FFS. Fremover bliver Nordic Seed, NBR og VKST lejere på Sofiehøj, mens FFS får en mere tilbagetrukket rolle. Det skyldes, at der fremadrettet vil være mindre, der varetages i FFS regi. Den vigtigste bliver at varetage den formue, der stammer fra salget Sofiehøj til Abedfonden. Den vil blive forvaltet med henblik på at fremme sukkerroedyrkingen i Danmark, som hidtil.

Som I kan se, er der sket en del ændringer på Sofiehøj de sidste par år. Det har skabt en masse ekstra arbejde, som i NBR, VKST og Nordic Seed har deltaget energisk og konstruktivt i. Det er jeg meget taknemlig for, og jeg håber og tror, vi har fundet en god løsning, som bliver til gavn for alle parter og for Sofiehøj i fremtiden.

11. Gasledning, pulp og biogas

Som jeg nævnte i min indledning har pulp og biogas fyldt meget i vores arbejde det sidste års tid. I første omgang i starten af 2022, hvorefter det lå lidt på standby i foråret, inden det igen har fyldt meget i kalenderen siden begyndelsen af efteråret. Selvom et par politiske partier har forsøgt at sætte en kæp i hjulet for gasledningen til Lolland og Falster, så har et stort politisk flertal fastholdt opbakningen til etableringen, og arbejdet er efterhånden også lang fremskredet. Vi må derfor nu med stor sikkerhed antage, at gasledningen bliver en realitet – alt andet ville af mange årsager også være helt uforståeligt!

Det ser derfor også ud til, at det bliver en realitet med bygningen af de to nye biogasanlæg. Det første anlæg ved Abed på Lolland, hvor vi forventer, at Nature Energy snart går i gang med byggeriet. Anlægget på Falster må vi også forvente kommer på plads i løbet af et par år. Desuden er der anlægget i Køng ved Vordingborg, som Nature Energy indviede sidste år. Og vi har også det eksisterende biogasanlæg ved Nysted, som er langt fremme med deres planer om en udvidelse. Gasledningen vil således for alvor sætte gang i produktionen af grøn gas på Lolland og Falster, og udover at levere gas til sukkerfabrikkerne ser projektet også ud til at trække andre spændende virksomheder til landsdelen.

Nordic Sugar er i dag landets næststørste udleder af CO₂. Det skal de have reduceret, og her spiller gasledningen og grøn biogas en vigtig rolle. Roepulpen er en vigtig brik, da levering af pulp til biogasanlæggene skal modsvare den grønne biogas, der går retur til sukkerfabrikkerne. Det er ikke helt så simpelt, at man bare bytter pulp for gas, men det giver et kredsløb, hvor roerne selv bidrager til den grønne energi til udvindingen af sukker. Og samtidig giver det også noget balance i økonomien, hvor en høj gaspris også øger værdien af pulpen og omvendt.

Der skal således pulp til biogasanlæggene, hvor vi naturligvis skal sikre, at vi som dyrkere får den bedst mulige afregning for pulpen – det sidder vi nu og forhandler

med Nordic Sugar om. Vores mål er en fast bundpris for pulpen og en top-up afhængig af værdien af gassen.

Det er på mange måder et komplekst område, hvor det ikke blot er selve gasprisen men f.eks. også værdien af klimacertifikater, der spiller ind.

Vi har derfor allieret os med rådgivning fra to eksperter fra SEGES: Lars Villadsgaard Toft og Morten Haahr Jensen, som har en stor indsigt i området og bl.a. tidligere har bistået landsforeningen, Landbrugets Biomasseleverandører, LBBL, i deres landsaftale med Nature Energy.

Vi skal samtidig have med, at det kun er en andel af pulpen, som skal gå til biogas. Fra og med 2021 er der solgt pulp til anlægget i Køng, og fremover vil der også gå pulp til de nye anlæg på Lolland og Falster, men der skal også fremover benyttes pulp til foder. Som i dag vil det både være til fremstilling af roepiller og til udlevering som HP-pulp til kvægfoder. Det er vigtigt med en balance, så kvægbrugere fortsat får tilbuddet om at kunne købe pulp til foder, men det må i sagens natur naturligvis være til markedsprisen, uanset om pulpen går til kvægfoder, tørring til roepiller eller til biogas. Det er et punkt, som både vi og Nordic Sugar bakker fuldt op om.

Her fra Danske Sukkerroedyrkere tager vi os af forhandlingerne om pulpen, som iflg. EU-forordningen tilhører os roedyrkere, men der skal naturligvis også andet ind i biogasanlæggene.

Alle de øvrige ingredienser til biogasanlæggene, som f.eks. gylle og halm, varetages af Leverandørforeningen LF-Biogas, der aktuelt er i proces med at forhandle en aftale med Nature Energy. Den del har vi ikke noget med at gøre her fra Danske Sukkerroedyrkere.

Vi har dog haft en del fællesmøder med Leverandørforeningen, Nature Energy og Nordic Sugar, hvor vi har forsøgt at bidrage til at fremme dialogen mellem parterne og forståelsen for de forskellige sider af sagen. Det har vi gjort, da vi finder det utroligt vigtigt, at vi når frem til en løsning for alle parter, så biogassen bliver en god løsning og en god historie hele vejen rundt – uanset om man er ren planteavler, svineproducent eller roedyrker. Samtidig skal Nature Energy og Nordic Sugar også kunne se sig ind i en aftale. Biogassen skal blive en god historie for alle her i landsdelen!

Det er her ikke blot et spørgsmål om den biomasse, der skal leveres til biogasanlæggene men i høj grad også om værdien af den afgassede masse, der kommer retur. Her har det naturligvis en betydning, hvad sammensætningen er på det, der kommer ind i anlæggene. Det puslespil må Leverandørforeningen og Nature Energy få til at gå op.

Her er det vigtigt at slå fast, at der ikke bliver nogen sammenkædning mellem at tegne en roekontakt og en pligt til at tage afgasset biomasse retur fra anlæggene.

Som jeg også nævnte i indledningen, har beslutningen om gasledningen skabt grundlag for, at Nordzucker-koncernen nu har sat turbo på investeringerne på de to danske sukkerfabrikker. Det er glædeligt, og jeg vil også tillade mig at sige tiltrængt. Fabrikkerne i både Nakskov og Nykøbing er ikke af nyere dato, og set fra min stol har investeringerne i fabrikkerne i flere år været til den lave side. Man kan næppe undgå nedbrud i løbet af en kampagne, men der har de senere år været rigelig af dem, hvor man sommetider tænker, at en udskiftning og hovedreparation har været udskudt lige længe nok. Der er mange ulemper og udgifter forbundet med stop undervejs, når først kampagnen kører.

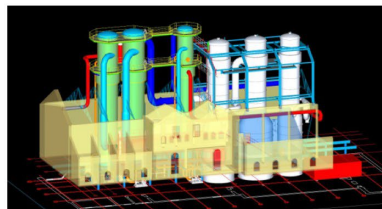
En del af udskiftningerne er også rettet mod energibesparelser, som skal bringe

energiforbruget pr. ton produceret sukker ned. Et mindre energiforbrug giver naturligvis en besparelse på energiregningen, men det er samtidig med til at reducere CO₂-udledningen – i lighed med omlægningen til brug af grøn gas.

Det særdeles positivt for os roedyrkere, at Nordzucker nu sætter massivt ind med investeringer på fabrikkerne i Nakskov og Nykøbing. Det er naturligvis også glædeligt for lokalsamfundet og de mange lokale arbejdspladser, der er forbundet med roedyrkingen og sukkerproduktionen. Jeg er ret sikker på, at vi ikke havde set den samme udvikling, hvis ikke gasledningen var blevet en realitet!

Nakskov: Store projekter 2023

- Udskiftning af 5 fordamperapparater
1. step af 4 i alt: Fra Robert princip til faldstrøm 2023
Målet er 9 trin i 2030
og dermed yderligere reduktion af energiforbrug
- Optimering af vakuum system (giver mulighed for at koge ved lavere temperatur og dermed reduceret energiforbrug).
- Nye knivslibemaskiner
- Udskiftning af gear trug 4

Nye fordampere er højere end nuværende

➤ Total 2023: ca. 150 mio kr

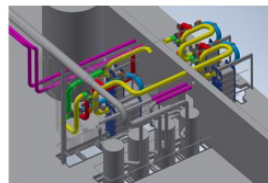

Footer, 02.03.2023

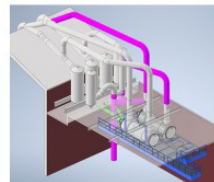
Nordzucker

Nykøbing: Store projekter 2023

- "Nyt" kedelhus – setup og bestilling til installation inden kampagnen 2024/25 (klar til biogas/naturgas)
- Kalksaft forvarmere – installation af nye varmevekslere med henblik på reduktion af energiforbrug – GoGreen
- Diffusionstrug 1 renoveres – Montering af ny rustfri bund
- Nyt og større højspændingskabel (12 MW) – fabrik kan fremover driftes uden brug af egen turbine

Kalksaftforvarmere

➤ Total 2023: ca. 190 mio kr

3/5/2023

Nordzucker

Nu hvor jeg er ved Nordic Sugar, kan jeg også nævne, at der er planlagt en udskiftning i ledelsestoppen i Nordic Sugar over det kommende års tid. Jesper Thomassen, som hidtil har været adm. direktør for Nordic Sugar i både Danmark og Sverige, er her pr. 1/3 2023 stoppet på posten som adm. direktør for Nordic Sugar i Sverige. Her afløses han af Johan Neikell, der i dag er Head of Sales and Marketing Northern Europe and Head of Beet Fibre og Molasses/Ethanol i Nordzucker.

Jesper Thomassen fortsætter på posten som adm. direktør for Nordic Sugar Danmark et år endnu frem til marts 2024, hvorefter han trapper yderligere ned. Planen er, at han derefter skal varetage Nordic Sugars interesser i Dansk Industri (DI) og Dansk Arbejdsgiverforening (DA) og arbejde med udviklingen af dansk erhvervsliv. Jespers ansættelse i Nordic Sugar ophører den 28. februar 2025.

12. Gaucho

Vi har ikke søgt dispensation til brug af Gaucho her til 2023. Efter at vi fik afslag sidste år til 2022, vurderede vi, at der ikke var udsigt til at kunne ændre på den afgørelse her til 2023, og det gav derfor ikke mening at sende en ansøgning.

Afslaget fra Miljøstyrelsen til 2022 kom efter, at det var lykkedes os at opnå dispensation til 2019, 2020 og 2021. I 2022 vidste vi allerede fra starten, at det ville være vanskeligere at opnå en ny dispensation, idet kravene iflg. Miljøstyrelsen strammes, når det gælder gentagende dispensation ud over tre år.

Meget tyder dog på, at ansøgninger om dispensationer ikke behandles ens i alle EU-landene, da flere lande har opnået dispensation til brug af Gaucho i alle årene siden 2019 – herunder også her til 2023.

Set i bakspejlet har det dog nok været meget heldigt, at vi ikke har forsøgt os her til 2023, idet EU-domstolen den 19. januar 2023 afsagde en dom, som forbyder medlemslandene at give dispensation til brug af neonikotinoide (Gaucho), idet disse midler specifikt er forbudt i EU.

Dommen har bl.a. medført, at dyrkerne i Belgien og Frankrig ikke får dispensation til brug af Gaucho her i 2023. I Frankrig var det var ellers den klare forventning, da det indgik i en 3-årig plan for 2021-2023, at de ville få en fornyet dispensation – efter at landet i 2020 blev ramt af et udbyttetab på 30 % i roerne som følge af virusgulsot. Beslutningen om dispensation til 2023 var dog endnu ikke givet af de franske myndigheder, før dommen blev afsagt, og den blev derfor ikke til noget.

En række øvrige lande havde allerede givet dispensation til 2023, før dommen blev afsagt, og tolkningen af dommen er, at det er op til disse medlemslande selv at afgøre, om de vil fastholde dispensationen for 2023 eller ej. Det drejer sig om Tjekkiet, Spanien, Kroatien, Litauen, Ungarn, Rumænien, Slovakiet og Finland.

Det ser ud til, at de fleste af disse lande fastholder dispensationen her til 2023, men der er også opstået usikkerhed om, hvorvidt frøfirmaerne fortsat vil levere bejdset frø i alle de pågældende lande – da de frygter retssager og mulige erstatningssager. Dommen betyder, at det fra 2024 er definitivt slut i alle EU-lande med brug af Gaucho.

Vi oplevede ikke de store udfordringer her i Danmark uden Gaucho i 2022, men årene kan være meget forskellige, og forbuddet mod brug af Gaucho fører uvilkårligt til en større dyrkningsusikkerhed. Vi må nu sætte vores lid til, at der findes alternative løsninger. Bl.a. arbejder roefrøfirmaerne med tolerante sorter mod virusgulsot, men det er en udvikling, der tager tid!

Det understreger blot en af vores helt store udfordringer i roedyrkingen – og i flere andre af vores afgrøder, hvor vi har færre og færre bekæmpelsesmidler til rådighed. Midlerne forsvinder ud et efter et, uden at der i nævneværdig grad kommer nye til. Og ser vi på, hvad der er ligger i pipelinen i EU nogle år fremme, så er udsigten for hele landbruget skræmmende. Her lægges op til en halvering af pesticidforbruget inden 2030 – det er et helt utopisk mål i Danmark, medmindre vi godskrives den indsats og reduktion, vi allerede har været igennem. Vi har gjort rigtig meget allerede for at reducere forbruget, og vi har ikke flere lavthængende frugter, vi kan høste – i modsætning til flere andre EU-lande, der ikke har været igennem den samme omstilling og haft de samme krav, som vi har haft i efterhånden mange år.

13. CAP'en og sukkerroer

CAP 2023-27 med de nye vilkår i EU's landbrugspolitik er trådt i kraft her fra 2023. Den nye ordning indebærer en række ændringer, herunder en udjævning af støtten pr. ha (værdien af betalingsrettighederne) samt en afskaffelse af betalingsrettighederne.

Vi har fra Danske Sukkerroedyrkere naturligvis været inde over og givet vores holdning til kende på de områder, der berører sukkerroerne. Det har vi primært gjort via Landbrug & Fødevarer, hvor vores input på sukkerroerne herefter er taget med i det samlede arbejde og svar fra landbruget – herved får vores synspunkter størst mulige vægt overfor myndighederne.

Ser vi specifikt på sukkerroerne, er det primært udjævningen af støtten, som er en mærkbar ændring, idet mange sukkerroedyrkere har haft en historisk betinget top-up på deres betalingsrettigheder, som kompensation for den store reduktion i prisen på sukkerroer efter EU's sukkerreform i 2006-09.

Som en modvægt til udjævningen har man nu mulighed for at søge tilskud til sukkerroer under bioordningen "Varieret planteproduktion".

Støtten i bioordningerne er øremærket ordninger, der gavner klima, miljø og biodiversitet på landbrugsarealer.

Tilskuddet kan opnås på omdriftsarealer, hvor der anvendes en øget afgrødediversificering og dyrkes en eller flere omdriftsafgrøder fra en liste, som primært er afgrøder, der kan indgå i humant konsum.

Tilskuddet er 615 kr. pr. ha med tilskudsberettiget afgrøde, herunder sukkerroer. Satsen kan dog blive lavere eller højere end planlagt. Satsen kan variere med +/- 10 pct. og kan i særlige tilfælde blive reduceret med mere end 10 pct.

Man skal leve op til en række krav for at opnå tilskuddet, herunder antal afgrødekategorier.

- Er omdriftsarealet på bedriften under 10 ha, skal der dyrkes mindst 2 afgrødekategorier
- Er omdriftsarealet på bedriften på 10 til 30 ha, skal der dyrkes mindst 3 afgrødekategorier
- Er omdriftsarealet på bedriften over 30 ha, skal der dyrkes mindst 4 afgrødekategorier

De fleste roedyrkere har næppe problemer med at leve op til kravet, og dermed opnå de 615 kr pr. ha, men der kan være nogle få med et sædskifte med roer, byg og hvede, hvor det kan give et problem med kravet om mindst 4 afgrøder.

Der er også krav til størrelsen af afgrødekategorierne m.v. – de eksakte regler kan læses i vejledningen fra Landbrugsstyrelsen.

Jeg kan også nævne, at vi netop har været i færd med at se ind i, at kravet i den nye CAP vedr. plantedække betyder, at det ikke er tilladt med jordbearbejdning på JB. 1-4 jorde før den 1. februar – dette gælder også arealer forud for sukkerroer. I 2022 omfattede det ca. 2.500 ha med sukkerroer, som er placeret på JB. 1-4 jorde. Det er en generel bestemmelse i den nye CAP-plan, som vil være meget vanskelig at få ændret. V har bl.a. inddraget Nordic Sugar, VKST og NBR, om det er noget, vi har behov for at arbejde videre på. Konklusionen er, at det i praksis ikke udgør et særligt problem for roerne på de pågældende jorde, og det er således ikke noget, vi vil arbejde videre med.

14. Aftale om kontrakt og roepris for 2023 og pristillæg for 2022

Sidste år i begyndelsen af juni fik vi en aftale i hus med Nordic Sugar om kontrakten for 2023. Med stigningen i omkostningerne til gødning, brændstof, maskiner m.v. samt stigningen i prisen på de alternative afgrøder var det altafgørende, at vi også fik en stor stigning i prisen på roerne.

Det lykkedes med en rekordhøj stigning i roepriisen på op til ca. 6.900 kr pr. ha, svarende til 12,65 Euro pr. ton roer. Beløbet er inkl. forventede tillæg/fradrag.

Ud af prisstigningen på 12,65 Euro blev de 9,25 Euro placeret på 2023-kontrakten, mens de 3,40 € pr ton blev forhandlet hjem som et bagudrettet pristillæg til 2022-roerne – en pris der ellers allerede var forhandlet på plads året før. Tillægget til 2022-prisen skulle bl.a. kompensere de stigninger, vi oplevede i 2022 på blandt andet gødning, som kom efter at roepriisen var fastlagt året forinden.

Udbetaling af det fulde pristillæg for 2022 var for den enkelte dyrker forbundet med, om man gættede hele eller dele af sit roeareal til 2023 til erstatning for kontrakter, der udløb efter 2022. Gjorde man ikke det, opnåede man ikke hele pristillægget for 2022. Det er ikke en optimal fremgangsmåde med en sådan kobling, men det var den eneste måde, at vi kunne få de ekstra penge.

Her til 2023 er der kun tilbudt nytægning af to kontrakttyper – en 1-årig kontrakt med fast pris og en 1-årig kontrakt med en markedsafhængig (variabel) pris afhængig af Nordic Sugars regnskabsresultat (EBIT-IFRS) i regnskabsåret 2023/24. Som markedet så ud, da vi forhandlede aftalen på plads i foråret 2022, ønskede Nordic Sugar ikke at tilbyde en flerårig kontrakt med en pris, som kunne være interessant for nogen. Vi valgte den derfor fra.

De to nye kontrakttyper til 2023, som begge indeholder en prisstigning på 9,25 Euro pr. ton roer:

- 1-årig kontrakt med fast pris – samlet pris, inkl. tillæg på 39,00 Euro (290,55 kr)
- 1-årig kontrakt med markedsafhængig (variabel) pris – samlet pris, inkl. tillæg på 37,14 Euro (276,69 kr). Hertil et tillæg på 25 % af Nordic Sugars EBIT resultat, hvilket svarer til en prisstigning på 1,17 kr pr 10 mio. kr øget EBIT

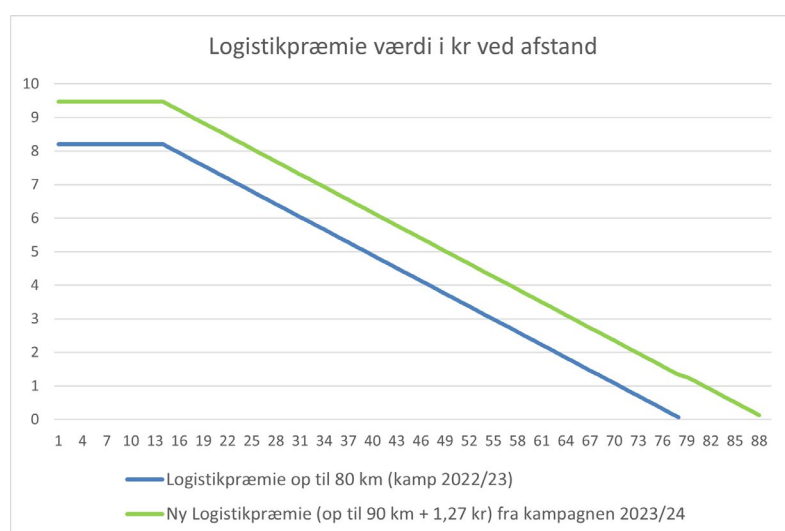
Figur fra Nordic Sugar

Udover selve roeprisen aftalte vi også en række øvrige punkter.

Fra 2023 er der fuld kompensation for transport af roer op til 90 km fra fabrikken. Nordic Sugar afholder således den fulde omkostning til transport af rene roer op 90 km. Man betaler fortsat selv for transporten af urenheder.

Fra 2023 tilpasses logistikpræmien i forhold til den førnævnte nye grænse på 90 km for transport. Logistikpræmien øges med 1,27 kr pr ton roer på alle afstande op til 80 km og er ved 90 km på 0 kr.

Fra 0-15 km afstand fra fabrikken vil logistikpræmien således være 9,47 kr pr ton roer, hvorefter den aftrappes lineært fra 15 til 90 km afstand fra fabrikken. Tilpasningen af logistikpræmien finansieres via "ekstra" penge fra Nordic Sugar.

Fra kampagnen 2023 etableres en selvfinansierende forsikringsordning for roer, der leveres efter den 20. januar og frem til afslutningen af kampagnen. Forsikringen dækker rådne og frostskaadede roer, der ikke er egnet til sukkerproduktion. Forsikringen finansieres via tilbageholdelse af en andel af roebetalingen på 1 kr pr. ton roer (samlet sum på ca. 2,5 mio. kr). Såfremt den samlede sum ikke anvendes til erstatning, vil den ikke anvendte del blive tilbageført og udbetalt til alle dyrkere efter kampagnens afslutning.

Som tidligere omtalt er vi aktuelt inde og se på, at datoen den 20. januar skal rykkes frem, så ordningen også dækker for roer leveret tidligere i kampagnen.

Med virkning allerede fra 2022-kampagnen har vi indført en fast dato for start af kuledækning, den 15. november, hvor det er muligt at påbegynde dækning af roer, der skal leveres efter den 10. december. Det giver ikke de store ændringer, men det fjerner en årlig usikkerhed om, hvornår man kan begynde at få sine roer dækket.

Vi aftalte også at arbejde videre med en ny kontrakttype, hvor roeprisen linkes til en gældende sukkerfutures baseret på verdensmarkedsprisen på sukker, ICE NY nr.11. Vi kalder den i daglig tale for Czarnikow-modellen, da den udviklet i fællesskab med det engelske firma Czarnikow, som også står for driften af den. Vi har arbejdet med modellen med inspiration fra England, hvor dyrkerne de seneste to år har kunnet vælge en tilsvarende prismodel.

Arbejdet med den nye model blev færdiggjort i begyndelsen af november, hvorefter vi sammen med Nordic Sugar informerede om mulighederne på nogle dyrkermøder i Nykøbing, Nakskov og Rønnede. Samtidig åbnede vi for tegning af kontrakter på modellen.

Det tog lidt ekstra tid at overføre modellen til danske forhold og ikke mindst dansk jura, hvilket betød, at den først blev tilbudt et stykke tid efter, at den normale kontrahering til 2023 foregik i juni/juli. Der blev derfor åbnet for både nyttegning af ekstra roearealer til 2023 og konvertering af allerede indgåede etårige kontrakter.

Det er vigtigt at understrege, at modellen både indebærer en mulig ekstragevinst på roeprisen men tilsvarende også en risiko for et tab – afhængig af udviklingen i den pågældende sukkerfutures. Og to faktorer har indvirkning på resultatet – det er både sukkerprisen og forholdet mellem US dollar/Euro kursen.

Hvis modellen forløber som ønsket, forventer vi at tilbyde den som en mulig kontraktmodel fremover samtidig med kontraheringen via de gammelkendte kontrakttyper med fast og variabel pris – de bliver naturligvis også fortsat tilbudt.

Hovedpunkter i modellen:

- Kontrakten tegnes i hektar, og man prissætter her 50 tons af roemængden efter den nye model
- Roer, som leveres udover 50 tons pr hektar, fordeles ligeligt på dyrkerens øvrige kontrakter
- Når kontrakten er indgået, prissætter man den aftalte roemængde i portioner á 50 tons
- Har dyrkeren ikke aktivt prissat senest den 31/8, sker det automatisk pr. 1/9
- Prisfastsættelsen sker i forhold til priserne på sukkerfuturen NY nr.11

Vi har aftalt med Nordic Sugar, at de fremover skal have en fast information på deres hjemmeside, hvor man kan følge udviklingen i prisen. I stil med noget af den information, man dagligt kan hente via en App. eller hjemmeside, hvis man som dyrker har tegnet en Czarnikow-kontrakt.

Nu hvor vi er ved noget af det, der skete i 2022, så kan jeg også nævne, at satsen, som Nordic Sugar betaler til selvkørere for transport af roer, blev sat op, som følge af den store stigning i udgiften til diesel.

Der er ikke samtidig ændret på satsen, som alle dyrkere betaler for transport af urenheder. Selvkørerne har således fået en ekstra dækning for de øgede udgifter, uden at det har haft nogen negativ påvirkning for dyrkernes udgift til transport af urenheder.

15. Kommende kontrakt og roepris for 2024

Vi har haft det første opstartsmøde med Nordic Sugar om kontrakten for 2024, og kontraktforhandlingerne for næste år vil som sædvanligt have fuld fokus fra vores side her i forårsmånederne.

Selvom vi fik en god stigning i prisen her til 2023, så er roerne endnu ikke der, hvor de skal være i forhold til konkurrencen med de andre afgrøder. Nordic Sugar har godt salg i sukkeret for tiden, og sukkerprisen er på et fornuftigt niveau både i EU og på

verdensmarkedet. Det skal udnyttes, og vi skal have fyldt sukkerfabrikkerne helt op og udnytte kapaciteten fuldt ud. Det kræver, at roerne er konkurrencedygtige for at få tegnet et tilstrækkeligt areal.

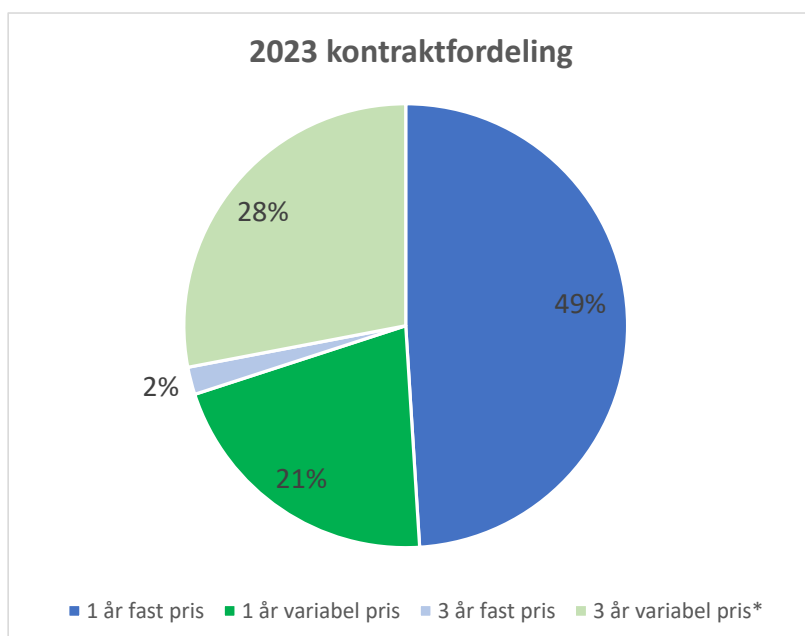
Her er roerprisen afgørende. Vi ser naturligvis altid på, om vi kan optimere på andet i kontrakten, men prisen er og bliver den afgørende faktor. Det kan blive dyrt for Nordic Sugar at spare her, hvis det ender med for lille et roeareal og halvfylde fabrikker! Roerne har i flere år, under de ekstremt lave sukkerpriser, haltet i konkurrencen med alternativerne – det har Nordic Sugar nu en mulighed for at rette op på til gavn for begge parter.

Som det fremgår af figuren, er 30 % af kontrakterne her i 2023 flerårige kontrakter, men langt de fleste af disse flerårige kontrakter udløber efter 2023, så mere end 90 % af hele kontraktarealet skal derfor gæntegnes til 2024.

Det betyder dog ikke, at vi har glemt de flerårige kontrakter her i 2023, som blev tegnet forud for prisstigningerne i 2022. Roerprisen i disse gamle kontrakter er ikke god, og ligesom det også var tilfældet sidste år, hvor vi fik et pristillæg til de gamle flerårige 2022-kontrakter, vil vi også se på, om der er noget, vi kan gøre for de gamle flerårige 2023-kontrakter.

Grundlæggende er det selvfølgelig sådan, at man selv har ansvaret, hvis man tegner en flerårig kontrakt, hvor man både har mulighed for at gøre en god og en dårlig handel – sådan er det også, når man f.eks. tegner en kontrakt på maltbyg og raps. Vi har dog oplevet en helt speciel situation med meget store stigninger i omkostningerne det seneste 1½ år, hvilket også gjorde, at vi sidste år forhandlede et bagudrettet pristillæg på plads for de flerårige 2022-kontrakter.

Vi vil ikke love noget, men vi tager det med ind i forhandlingerne.

Figur fra Nordic Sugar

Som jeg tidligere har været inde på, ser vi også på nogle præciseringer og opstramninger på hele området med leveringsplaner, optagning, dækning m.v., som skal få kampagnen til at glide lettere. Desuden har vi som tidligere nævnt også pulp og biogasdelen – så dagsordenen er fyldt godt op til møderne her i foråret. Vores mål at nå en aftale i løbet af maj måned, så vi alle har noget at planlægge ud fra i god tid.

16. Foreningen

Ser vi på vores forening, vendte vi i forhold til møder i Danmark tilbage til normalen i 2022 med hovedsageligt fysiske bestyrelsesmøder i bestyrelsen. Vi har dog holdt fast i Teams, som er fint til f.eks. møder i forretningsudvalget, hvor vi er få personer og har brug for at forberede os eller vende aktuelle sager.

Har vi møder med Nordic Sugar med en større dagsorden, mødes vi også fysisk, men her har vi dog også flere gange benyttet Teams til status og opfølgning på konkrete sager – f.eks. i slutningen af kampagnen, hvor vi var i tæt dialog om håndteringen af de rådne roer.

Mht. møder i udlandet i CIBE og WABCG har det dog været meget begrænset med fysiske møder i 2022. Her er det hovedsageligt først i slutningen af året, at der igen er åbnet for fysiske møder efter Corona-perioden.

Bestyrelsen var i begyndelsen af december på en todages tur på besøg hos Nordzucker i Tyskland. Med på turen i bussen fra Danmark deltog også Claus Nørsgaard og Bo Secher fra Nordic Sugar, hvilket gav god tid til at få drøftet alle aktuelle forhold om roerne.

Besøget blev indledt den første dag med et møde i hovedkvarteret i Braunschweig med Nordzuckers direktion m.fl., hvor snakken efterfølgende fortsatte livligt hen over bordet ved en fælles spisning om aftenen.

Det var en god anledning for alle i bestyrelsen til at mødes med CEO Lars Gorissen og COO Alexander Godow fra direktionen og høre om koncernen samt ikke mindst få et personligt indtryk af Nordzuckers ledelse. Og tilsvarende den anden vej rundt hvor budskaberne her fra foreningen kunne afleveres direkte til Nordzuckers øverste beslutningstagere.

Vi fik bl.a. information af Lars Gorissen om energisituationen på de tyske fabrikker, som fra næste sæson vil være omstillet og fleksible, så de kan køre på både gas og olie, hvis det bliver nødvendigt. Herunder fik vi også information om koncernens strategi på klimaområdet, hvor udledningen af CO₂ skal reduceres via dels brug af biogas dels energisparende investeringer, som skal reducere energiforbruget pr. ton produceret sukker – som jeg tidligere har været inde på.

Lars Gorissen understregede også under drøftelserne, at Danmark er et nøgleområde i koncernen som sukkermarked og i produktionen af sukker og roer. Det svarer til, hvad vi har hørt tidligere, men det var naturligvis rart at få bekræftet.

På turen var der også lejlighed til at besøge Nordstemmen sukkerfabrik samt en lokal roedyrker. Sukkerfabrikken fremstår – som de andre tyske fabrikker – yderst velholdt, så selvom der nu skrues massivt op for investeringerne på fabrikkerne i Danmark, så er det ikke fordi vi kommer langt foran på det punkt. Retfærdigvis skal det dog siges, at fabrikkerne generelt er nyere i Tyskland som følge af genopbygningen efter ødelæggelserne under 2. verdenskrig.

Vi overflyttede i begyndelsen af 2021 vores formue til Danske Bank som led i tilpasningen af vores strategi på formueplejen. Der vil være en nærmere fremlæggelse af tallene under gennemgangen af regnskabet, men jeg vil her nævne, at vi i år desværre er endt med et stort kurstab på samlet 2,6 mio. kr. Tabet har været på 15,1 % mod et gns. tab i markedet i 2022 på 13,5 %. Vi ligger således en smule på den forkerte side af gns. men dog tæt på den generelle udvikling på markedet.

Langt hovedparten af kurstabet, 2,4 mio. kr, er dog et urealiseret tab. Vi har is i maven og forventer, at kurserne retter sig igen. Det går op og ned over årene, og til

sammenligning havde vi i 2021 en samlet kursgevinst på 1,6 mio. kr.

Vi har i vores strategi indlagt en middelfrisiko med en spredning over flere værdipapirer, herunder en strategi om en obligationsandel på 40 %.

Vi følger udviklingen tæt med møder med vores investeringsrådgiver i Danske Bank 2-3 gange om året, og samtidig har vi også samarbejde med en ekstern rådgiver fra Beierholm, så vi har flere sagkyndige og kritiske øjne, der følger med.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at vi her i 2023 har haft en kursstigning på ca. 600.000 kr for året til nu, så det peger i den rigtige retning i forhold til at få genvundet noget af det tabte i 2023.

Vi tærer fortsat helt som planlagt på vores formue, men vi begynder at nærme os grænsen for, hvor langt vi vil gå ned i vores basisformue. For at strække den overskydende formue lidt længere har vi derfor sat kontingentet en smule op til 50 øre pr. ton roer, fra 40 øre sidste år. Vi budgetterer herved med et underskud i 2023 på ca. 600.000 kr. Det faste kontingentbeløb pr. medlem er uændret 1.250 kr.

Med det nye afregningssystem her fra 2022-kampagnen, hvor vi får stort set hele roeafregningen udbetalt løbende i kampagnen – kun med undtagelse af et evt. EBIT-tillæg i de variable kontrakter – er kontingentet til 2023 derfor også opkrævet løbende i roeafregningerne.

Vi har fortsat vores blad Sukkerroenyt, som I alle modtager i papirudgaven med posten 4 gange om året i et oplag på 1.300 stk., hvor der også er information fra NBR. Det er bestyrelsens klare indtryk, at der fortsat er en stor del, som gerne vil have bladet i en papirudgave, som man kan tage frem og læse i ved lejlighed. Det er lykkedes at forbedre økonomien i bladet i 2022, så nettoudgiften, inkl. en andel på 20 % af udgiften til sekretariatet, kun har været på samlet ca. 34.000 kr, så det har været en yderst beskedent udgift for at få informationen ud.

Herudover har vi vores Facebook-gruppe samt ikke mindst muligheden for at sende direkte mails ud til jer, når der er vigtig information, hvilket vi helt sikkert også vil benytte os af fremadrettet.

Husk gerne at melde ind til os, hvis I har ændringer til jeres kontaktoplysninger. Det gælder især, hvis I ændrer jeres E-mail – tak for det.

Langt hovedparten af vores arbejde i bestyrelsen går naturligvis med de store emner som kontrakt og roepriser, rammevilkår, opfølgning på sager i kampagnen m.v., men der er dog også lidt mere kuriøse sager undervejs.

En af disse var en henvendelse fra borgerforeningen i Holeby i juni sidste sommer, som ønskede at flytte mindestøtten for Erhard Frederiksen til en placering ved den gamle sukkerfabrik i Holeby, som han var grundlægger af. Mindestøtten står i dag ved Skovnæs i udkanten af Maribo, hvor den har stået i rigtig mange år.

Borgerforeningen kontaktede os for at høre, om det var Danske Sukkerroedyrkere, der havde ejerskab og bestemmelse over mindestøtten.

Det har ikke været en nem opgave at komme til bunds i, men til sidst nåede Lolland Kommune her i januar måned frem til, at det er kommunen, som har ejerskab og vedligeholdelsespligt på mindestøtten.

Fra Danske Sukkerroedyrkere har vi således ikke indflydelse på, hvor mindestøtten skal stå, men vi ønsker naturligvis en god placering, hvor flest mulige har mulighed for at se den i det daglige, til ære for Erhard Frederiksen og den store betydning han havde for opbygningen af roe- og sukkerproduktionen i Danmark.

Der kommer en lille artikel om det i næste nummer af Sukkerroenyt, hvor I kan læse nærmere om historikken med mindstøtten, hvis I er interesseret det historiske.

17. Afslutning

De mange ting, som vi arbejder med i bestyrelsen igennem året, har vi fremlagt her i beretningen. Den skrevne beretning er ikke aflagt ordret, men vi har fremhævet de væsentligste punkter i præsentationen, og den trykte beretning i sin helhed kan I hente på vores hjemmeside.

Tak til bestyrelsen og vores foreningssekretær for et godt samarbejde. Og ligeledes tak til Nordic Sugar for et ligeledes godt og konstruktivt samarbejde gennem året.

Tak for input fra jer medlemmer og snakke igennem året. Det er vigtigt, at vi står sammen, følger udviklingen og ser mulighederne. Vi har gode klimatiske forhold for roedyrkning i Danmark og for at fastholde og udvikle vores sukkerroeproduktion. Vi har en virksomhed som vil os, og roerne er med til at give afgrødediversitet, som er et af målene i den nye CAP. Politisk håber vi på, at bredden i den nye regering giver landbruget luft, så vi kan udvikle os og ikke ender i en afvikling. Sukkermarkedet ser pt. godt ud, og fra Danske Sukkerroedyrkere ser vi lyst på fremtiden for roerne.

Tusind tak til jer alle for opbakning til vores fælles forening Danske Sukkerroedyrkere. Vi vil fra bestyrelsen arbejde målrettet på gode vilkår for roerne, så vi kan fastholde og udvikle sukkerroedyrkingen på vores bedrifter. Vi vil også gerne tiltrække nye dyrkere til sukkerroedyrkingen og medlemmer til vores forening, så vi kan skabe et endnu stærkere fundament.